

Provinciale Staten van Noord-Holland

Voordracht nr. 34

Haarlem, 25 februari 2003

Onderwerp: Beheernota 2003-2012 (PWN)

1. Inleiding

Hierbij leggen wij uw Staten het voorstel voor om de Beheernota 2003-2012 betreffende het Noordhollands Duinreservaat, de Kennemerduinen, het Kraansvlak en overige natuurgebieden goed te keuren.

2. Toelichting

Periodiek wordt door de N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland een beheernota opgesteld, waarin het beheerbeleid wordt aangegeven voor de natuurterreinen van de provincie, in beheer bij PWN. Zoals vastgelegd in de beheerovereenkomst tussen PWN en provincie wordt de beheernota aan goedkeuring door de Raad van Commissarissen van PWN en aan uw goedkeuring onderworpen.

De nog vigerende nota is opgesteld voor de periode 1996 - 2000. Tijdens de vaststellingsprocedure is deze periode verlengd tot eind 2002. Op 14 oktober 2002 hebben Provinciale Staten besloten om de werkingsduur wederom te verlengen en wel tot het moment van behandeling in Provinciale Staten begin 2003.

In 1997 is de contractuele relatie tussen PWN en de Provincie herzien. Aanleiding was enerzijds de wens om PWN meer op afstand te plaatsen van de provincie en anderzijds de behoefte tot afbouw van de provinciale beheervergoeding aan PWN. Vanaf 2002 verstrekt de provincie dan ook geen beheervergoeding meer aan PWN. In dat kader is besloten de beheernota vanaf 2002 steeds voor een periode van 10 jaar in plaats van 5 jaar op te stellen. Tussentijds kan de beheernota worden herzien of aangevuld indien belangrijke ontwikkelingen dat noodzakelijk maken. Voor herzieningen of aanvullingen geldt dezelfde procedure als voor het opstellen van een 'echte' beheernota. In de aanpassing van de beheerovereenkomst is tevens opgenomen dat van het gevoerde beheerbeleid jaarlijks verslag zal worden uitgebracht aan de Raad van Commissarissen van PWN. Voorts wordt het verslag toegezonden aan ons college om te kunnen beoordelen of het gevoerde beheer in overeenstemming is met de beheernota. In de beheerovereenkomst is tevens opgenomen dat het beheerverslag ter kennisneming aan de commissie NLO (waarvoor momenteel de commissies MWG en OPO in aanmerking komen) wordt toegezonden. Uiteraard staat het deze commissie(s) vervolgens vrij dit verslag voor bespreking te agenderen.

PWN heeft de voorbereiding van de nieuwe beheernota inmiddels afgerond, en het resultaat treft u hierbij aan. Goedkeuring door de Raad van Commissarissen van PWN heeft reeds plaatsgevonden en wel op 2 december 2002.

De beheernota 2003-2012 is een visiedocument op hoofdlijnen. De hoofdlijnen van het natuur- en recreatiebeleid en -beheer in relatie met de functies drinkwaterproductie en kustverdediging zijn hierin neergelegd voor de komende tien jaar. Een nadere uitwerking en concretisering zal middels

twee of drie regionale gebiedsvisies plaatsvinden. Deze visies hebben een tijdshorizon van vijf jaar.

De voorliggende Beheernota 2003-2012 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. het hoofddocument 'Delen en Genieten';
2. een daarbij horende bijlage met drie documenten:
 - notitie financieel kader Beheernota 2003-2012;
 - notitie verloop en resultaat van het interactieve proces;
 - notitie overzicht actiepunten Beheernota 1996-2002.

PWN is in Zuid-Kennemerland medebeheerder van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (ca 1800 van de 3800 ha). De gezamenlijke beheerders en overheden, verenigd in het Overlegorgaan van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, hebben voor het Park een gezamenlijk plan opgesteld. De hoofdlijnen uit dit Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Zuid-Kennemerland 2003-2012, die specifiek betrekking hebben op de provinciale terreinen in Zuid-Kennemerland, zijn als apart onderdeel opgenomen in de Beheernota. Vaststelling van het B&I-plan door het Overlegorgaan, waarin ook de provincie participeert, is voorzien op 14 februari 2003.

In de Beheernota 2003-2012 staan, aldus PWN, "natuur en de klant centraal". De beleving van de natuur door diverse doelgroepen en een hierop gebaseerde zonering en inrichting van het terrein zijn daarbij leidend.

De beheernota en toekomstige gebiedsvisies zijn, respectievelijk worden, op een interactieve manier tot stand gebracht. De omgeving van PWN wordt nadrukkelijk bij het tot stand komen van het beleid en beheer van de terreinen betrokken om zo draagvlak voor het beheer te verkrijgen, de wensen van de klanten te kennen en als terreinbeheerder zichtbaarder te worden. Het interactieve aspect spitst zich toe op diverse thema's en heeft in twee rondes plaatsgevonden met bezoekers en omwonenden, met vertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen, collega-beheerders en met vertegenwoordigers van het middenveld.

In de voordracht aan de staten van 14 oktober 2002 is reeds vastgelegd dat aan de inbreng van betrokkenen omtrent de beheernota is voldaan via de uitgebreide consultatie die PWN en het Nationaal Park Zuid-Kennemerland in het voorterrein hebben georganiseerd.

Inhoud van de Beheernota 2003-2012

De Noord-Hollandse duinen van Zandvoort tot Bergen zijn voor een groot deel eigendom van de provincie Noord-Holland (7294 ha). De provincie heeft met PWN een langjarige beheerovereenkomst (tot 2040) gesloten, met als opdracht te zorgen voor:

- een betrouwbare en veilige drinkwatervoorziening;
- beheer van het duingebied als natuurgebied;
- daarbij passende vormen van recreatie.

De Beheernota 2003-2012 bevat de visie van PWN op en beleidskeuzes voor de invulling van deze opdracht in de komende tien jaar.

Het motto van de beheernota is 'Delen en Genieten': omdat PWN graag ziet dat zoveel mogelijk mensen van het duingebied kunnen genieten. Bepalend voor deze visie en keuze is volgens PWN het streven naar een voortdurende balans tussen beschermen en delen, beheren en genieten.

Om die doelen te bereiken, wordt ingestoken op:

- een zo natuurlijk mogelijke manier van beheren;
- rustige, natuurgerichte recreatievormen;
- zonering als instrument om een zo duidelijk mogelijke verdeling in ‘ruimte voor natuur’ en ‘ruimte voor mensen’ te realiseren.

Natuurbeheer

De duinen zijn als natuurgebied uniek. De natuur- en landschapswaarden zijn hoog, zowel nationaal als internationaal gezien. Alle duingebieden die door PWN worden beheerd, vallen onder de EU-Habitatrichtlijn. Als een van de belangrijkste aaneengesloten natuurgebieden in Noord-Holland vormen ze een onmisbaar onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

Daarnaast zijn het Noordhollands Duinreservaat (met 4 miljoen bezoeken per jaar) en het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (met 2 miljoen bezoekers per jaar) belangrijke recreatiegebieden.

In het grootste deel van de terreinen wordt gekozen voor (voortzetting van) een zo natuurlijk mogelijke manier van beheren. Het streefbeeld is een landschap waarin stuivend zand, wind, water, (specifieke) flora en fauna het aanzien bepalen en waarin alle stadia van een compleet duinsysteem aanwezig zijn.

Nieuwe duinvorming op gang brengen door verstuiwing, is dé manier om de motor van een natuurlijk duinecosysteem weer op gang te krijgen.

Het beleid van natuurontwikkelingsprojecten wordt voortgezet, maar in een iets gematigder tempo en vanzelfsprekend in overleg met de omgeving. Daarmee wordt bereikt dat er in de toekomst inderdaad verschillende ontwikkelingsstadia van ecosystemen te zien zullen zijn in de duinen.

Daarnaast is het beheer van PWN op het volgende gestoeld:

- Bij het naaldbosbeheer wordt gekozen voor omvorming naar natuurlijker loofbos. Kaalkap komt alleen in aanmerking bij zwaarwegende argumenten en in overleg met de omgeving;
- Herstel van het natuurlijke grondwaterniveau blijft structureel aandacht vragen;
- Bij het faunabeheer wordt het provinciaal beleid gevolgd en wordt het uitgangspunt ‘niet ingrijpen, tenzij’ gevolgd;
- Er wordt gekozen voor uitbreiding van begrazing met koeien, schapen of paarden, waarbij het te begrazen oppervlak mede wordt afgestemd op het mogelijke herstel van de konijnenstand;
- Voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is samen met de andere beheerders gekozen voor integrale begrazing, met uitzondering van onder andere de natuurspeel terreinen;
- Aandacht voor (provinciaal, nationaal en internationaal) beschermde en bedreigde soorten is een belangrijk onderdeel van het beheer;
- Er wordt actieve steun gegeven aan het streven naar meer verbindingen tussen natuurgebieden;
- Evaluerend, signalerend en projectmatig onderzoek moet PWN in staat stellen het beleid te onderbouwen met feiten en cijfers.

Voor het zweefvliegveld op het Watervlak bij Castricum wordt samen met de provincie gezocht naar mogelijkheden voor verplaatsing buiten de duinen.

Recreatiebeheer

Er is door PWN gekozen voor natuurgerichte, rustige recreatievormen en het opvangen van de autonome groei van het aantal bezoekers in de regio. Er is niet gekozen voor de opvang van de

autonome groei in andere vormen van buitenrecreatie (zoals motorcrossen, golfen, ultralight- of deltavliegen).

Zonering

Zonering wordt ingezet als instrument om te komen tot een optimale verdeling van ‘ruimte voor mensen’ en ‘ruimte voor natuur’. Er wordt gekozen voor een beperkt aantal ‘hoofdentrees’ waar de recreatie zich concentreert. Opties voor de inrichting daarvan zijn bijvoorbeeld parkeermogelijkheden voor fiets en auto, een natuurspeelsterrein, faciliteiten voor trimmers, startpunten voor (lange en korte) wandel- en fietsroutes, startpunt voor excursies, informatiezuilen, mogelijk een bescheiden horecavoorziening. Naast de hoofdentrees worden de tientallen kleinere ingangen in het Noordhollands Duinreservaat vrijwel allemaal gehandhaafd. In de open duingebieden ligt de prioriteit op ‘ruimte voor de natuur’. Ten behoeve van zowel zeldzame en bedreigde soorten als liefhebbers van natuur, rust, ruimte en stilte. Langs de kust wordt gestreefd naar een aansluitende strandzonering, met een duidelijk onderscheid tussen rustige en drukke stranden.

In de zones rondom de zeedorpen is gekozen voor instandhouding van het karakteristieke landschap en de specifieke manier waarop dorpsbewoners de omringende duinen van oudsher gebruiken.

De infrastructuur voor fietsers en wandelaars moet de zonering ondersteunen en onderlinge hinder voorkomen. Omdat fietsers en wandelaars in het Noordhollands Duinreservaat vaak dezelfde verharde paden gebruiken, krijgt dit aspect in dit deel van de terreinen specifieke aandacht.

In het Noordhollands Duinreservaat wordt voor het fietsen op de onverharde paden, met name door mountainbikers, een zonering in tijd en ruimte ingesteld. Er ligt een uitgewerkt voorstel voor een proefregeling voor een jaar en een evaluatie van het resultaat.

Bezoekerscentrum De Hoep krijgt de komende jaren een bredere functie, onder andere als belangrijk onderdeel van de hier te realiseren hoofdentree. Het zal het startpunt zijn van excursies én het beschikt dan over expositieruimte en vergaderruimtes. Onderzocht zal worden hoe inkomsten kunnen worden gegenereerd voor een rendabele exploitatie van het centrum. Daarbij wordt gedacht aan het creëren van vergaderaccommodaties en het uitbreiden/aanpassen van de winkel en de ontvangstruimte voor bezoekers.

De kampeerterrinen

Het belangrijkste beleidsvoornemen voor de Kennemer Duincampings is verbetering van de kwaliteit van het aanbod. De financiële relatie tussen PWN en de Kennemer Duincampings zal volledig transparant zijn. Voor de Kennemer Duincamping Bakkum zijn de verbeterplannen overeengekomen in een gezamenlijk planproces met de kampeeders. Het beleid om de huisjes in De Nollen en 't Woud te concentreren in één vallei van De Nollen wordt voortgezet.

Samenwerking

Realisatie van de beleidsdoelen kan volgens PWN alleen in samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties, gemeenten, water- en recreatieschappen en overige maatschappelijke en belangenorganisaties.

Concreet betekent dat de samenwerking met Het Noord-Hollands landschap, gemeenten en recreatieschappen wordt geïntensiveerd. Voorts zal samen met Het Noord-Hollands Landschap, de recreatieschappen, het Goois Natuurreservaat en Gemeentewaterleidingen Amsterdam worden gewerkt aan versterking van de betrokkenheid bij burgers. Bij beheervraagstukken wordt PWN

geadviseerd door een Commissie Advies Duinbeheer, dat tevens een communicatiekanaal opent met universiteiten, onderzoeksinstellingen en collega-beheerders.

Zowel particulieren als bedrijven en andere organisaties worden nadrukkelijk óók uitgenodigd voor samenwerkingsvormen die het behoud van de natuur financieel ondersteunen. Bijvoorbeeld via een ledenorganisatie, die PWN samen met het Noord-Hollands Landschap wil starten en die verbreed kan worden met andere partners, zoals natuur- en beheerorganisaties en recreatieschappen. Ook wordt hierbij gedacht aan sponsoring als samenwerkingsvorm.

Vooralsnog wordt de entreeheffing en daarmee de duinkaart in het Noordhollands Duinreservaat gehandhaafd. Veel bezoekers uit de regio hebben laten weten dat zeer op prijs te stellen. PWN zal daarbij aangeven dat er met financiële bijdragen een extra inspanning voor de natuur kan worden geleverd.

Op termijn wordt onderzocht of afschaffing van entreeheffing mogelijk is. Dit dient dan, aldus PWN, te zijn gekoppeld aan het aanboren van alternatieve bronnen om de noodzakelijke inkomsten te genereren.

In de door PWN beheerde terreinen in Zuid-Kennemerland wordt het streven van de gezamenlijke beheerders naar een uniformere toegangsregeling ondersteund voor het gehele Nationaal Park Zuid-Kennemerland. In overeenstemming met het rijksbeleid voor Nationale Parken houdt dit in dat entreeheffing voor het grootste deel van het park per 1 januari 2004 wordt afgeschaft.

Het Noord-Hollands Landschap en PWN hebben het initiatief genomen om samen met de andere natuurbeschermingsorganisaties en de recreatieschappen in Noord-Holland één 'groen loket' te ontwikkelen, dat fungeert als centrale, neutrale entree naar informatie over alle mogelijkheden voor natuurbeleving en buitenrecreatie in Noord-Holland. Dat kan bijvoorbeeld een website zijn, maar ook een agenda in magazinevorm. In 2003 start het eerste pilotproject. De provincie heeft het voornemen om aan dit project deel te nemen.

Het onderdeel Zuid-Kennemerland in de beheernota

De Kennemerduinen en het Kraansvlak maken deel uit van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en het beheer ervan is vastgelegd in het Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Zuid-Kennemerland 2003-2012. In deze terreinen gaat PWN dan ook de maatregelen uitvoeren, die in dit integrale plan zijn genoemd. Op hoofdlijnen komen de keuzes voor het Nationaal Park vrijwel overeen met die voor het Noordhollands Duinreservaat. Per gezamenlijke beleidskeuze voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is aangegeven hoe die keuze uitwerkt voor de door PWN beheerde delen van het park:

1. *De keuze voor het ontwikkelen van het natuurlijke duinecosysteem met behoud van de biodiversiteit,*

hetgeen betekent dat er wordt meegewerkt aan meer dynamiek in het duingebied als geheel. Het is de bedoeling overal meer kleine stuifplekken te laten ontstaan en op een aantal plaatsen omstandigheden te creëren voor nieuwe duinvorming, waarbij tevens wordt gekozen voor integrale begrazing van het gehele gebied in 2004. Bovendien is de afgelopen jaren de grondwaterwinning in dit deel van de PWN terreinen beëindigd en zijn de natuurherstelprojecten van het Masterplan Regeneratie Duinvalleien in uitvoering genomen. Daarmee is de basis gelegd om vochtige duinvalleien en hun levensgemeenschappen kansen te geven. Aan de hand van een evaluatie van gerealiseerde grote projecten gaan de gezamenlijke beheerders van het Nationaal Park het uitvoeringstempo van natuurherstelprojecten bezien en het plan actualiseren.

2. *De keuze voor de natuurgerichte recreant,*

hetgeen aansluit op de kwaliteiten van de terreinen en de behoefte van de primaire doelgroep: wandelaars, fietsers, ruiters, trimmers, gezinnen met kinderen, bewoners van de zeedorpen, vrijwilligers en bezoekers van duincentrum de Zandwaaier en strand- en zwemplas 't Wed. Voor activiteiten zoals mountainbiken, golfen, deltavliegen en dergelijke zoeken de partijen in en om het park, in nauwe samenwerking, mogelijkheden buiten het park. Zo worden samen met de gemeente Zandvoort de mogelijkheden onderzocht voor een mountainbikeroute rondom de bebouwde kom.

3. *De keuze voor zonering,*
hetgeen voortvloeit uit de doelstellingen voor natuur en recreatie. Het inzetten van zonering als instrument om recreatiestromen op bepaalde plaatsen te concentreren, zorgt dat er rustige en minder rustige delen ontstaan in het Nationaal Park. Dat schept voor zowel de natuur als de recreant meer mogelijkheden. Op basis van de grenzen tussen de gebieden van de diverse beheerders, bestaan in het park verschillende toegangsregelingen. Hiervoor in de plaats komt een meer uniforme toegangsregeling. Die houdt in dat entreeheffing per 1 januari 2004 voor het grootste deel wordt afgeschaft.
4. *De keuze om te werken aan goede ruimtelijke verbindingen met de omgeving,*
hetgeen is gericht op de zeer waardevolle natuurgebieden in onze omgeving, zoals de Amsterdamse Waterleidingduinen en het Noord-Hollands Duinreservaat, maar ook op grote recreatiegebieden, zoals Spaarnwoude
5. *De keuze voor gerichte bescherming van aangewezen cultuurhistorische waarden en het beleefbaar maken ervan voor het publiek,*
hetgeen vooral betrekking heeft op behoud en herstel van de Noordduinen en het Wurmenveld rondom Zandvoort. Deze zijn in beheer aan PWN overgedragen waarbij het beheer wordt voortgezet dat is gericht op behoud en herstel van het zeedorpenlandschap.
6. *De keuze voor een open en tweezijdige communicatie met bezoekers, regiobewoners, vrijwilligers, het regionale bedrijfsleven en de pers en een gevarieerd educatief aanbod,*
waarbij momenteel een onderzoek loopt naar mogelijkheden om de situatie rond het Duincentrum De Zandwaaier te verbeteren. Dit richt zich op zowel de organisatie en financiering als de inrichting van het terrein. PWN werkt mee aan dit gezamenlijke initiatief en waar mogelijk zal worden geholpen de ambities van De Zandwaaier als 'clubhuis van het Park' te realiseren.
7. *De keuze voor het beheren van het gebied als één eenheid,*
is iets waar de gezamenlijke beheerders zich voor inzetten als waren zij één beheerder. Dat geldt voor zowel interne als externe aspecten, zoals versteviging van de samenwerking met Gemeentewaterleidingen Amsterdam en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
8. *De keuze voor een planmatige aanpak van en goede communicatie over onderzoek en monitoring,*
hetgeen inhoudt dat in samenwerking met de vrijwilligers een monitoringprogramma wordt opgezet voor het hele park. Het programma heeft tot doel de natuur- en recreatiedoelen periodiek te onderzoeken en dit te koppelen aan de algemene ontwikkelingen.

Notitie financieel kader Beheernota 2003-2012

In deze notitie zijn de hoofdlijnen aangegeven van de kosten en opbrengsten van het natuurbeheer en de grondvesten waarop de vergoeding van de netto kosten van dat natuur- en recreatiebeheer binnen het concern zijn gestoeld. Hieruit valt af te leiden dat de financiering binnen het concern is gebaseerd op de betekenis van dat beheer en de daarmee samenhangende

kennis voor de drinkwatervoorziening. Daarnaast is een inschatting opgenomen van investeringen in de komende zes jaar voor met name genoemde thema's die in de beheernota centraal staan.

Notitie Verloop en Resultaat Interactief Proces

Deze notitie, die als bijlage is toegevoegd, geeft weer hoe het interactief proces bij de totstandkoming van de Nota Natuurbeleving 2003-2012 en het Beheer- en Inrichtingsplan Nationaal Park Zuid-Kennemerland 2003-2012 is verlopen en tot welke resultaten de inbreng van de omgeving heeft geleid.

de door PWN beheerde gebieden boven het Noordzeekanaal

In mei en juni 2002 zijn de overheden, natuurbeheerders, waterschappen, belangenorganisaties en inwoners van Noord-Holland via persoonlijke brieven en berichten in de plaatselijke pers uitgenodigd voor bijeenkomsten waar zij hun ideeën, wensen, suggesties en meningen over de inrichting en het beheer van de duinen tussen Heemskerk en Bergen konden geven. De eerste ronde omvatte 5 bijeenkomsten met respectievelijk overheden (op 30 mei), belangenorganisaties op het gebied van natuur, landschap en recreatie (6 juni), vrijwilligers (18 juni) en burgers (11 en 20 juni) van Noord-Holland.

Bij elke bijeenkomst werd voorafgaand aan de discussie, een ideeënschets gepresenteerd die bedoeld was om de ideeënstroom enige structuur te geven. Ook was er een informatiefolder beschikbaar.

Alle wensen, ideeën en suggesties - en ook alle schriftelijk ingediende bijdragen - zijn meegewogen bij het opstellen van het eerste concept van de Beheernota (in die tijd de Nota Natuurbeleving geheten), waarbij is aangegeven welke keuzes er uiteindelijk zijn gemaakt en waarom. In oktober 2002 zijn deze visie en keuzes opnieuw voorgelegd aan bestuurders, belangengroepen en burgers. Daartoe zijn drie middagen georganiseerd. De bijeenkomst voor bestuurders vond plaats op 9 oktober en de openbare bijeenkomsten op 5 en 12 oktober. Degenen die in mei en juni een publieksbijeenkomst bijwoonden, ontvingen als uitnodiging voor de tweede ronde openbare bijeenkomsten een Nieuwsbrief over de hoofdlijnen van de (eerste) concept nota en de concept nota zelf. Bovendien konden zij deelnemen aan een apart programma dat voorafging aan de open inloopmiddag. Deze bijeenkomsten voor burgers, bewoners en vertegenwoordigers van belangenorganisaties werden ook aangekondigd in de plaatselijke pers. In de voorliggende beheernota is de inbreng uit beide rondes bijeenkomsten verwerkt.

Zuid-Kennemerland (Kennemerduinen en Kraansvlak)

Het Beheer- en inrichtingsplan Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NPZK) 2003-2012 is eveneens tot stand gekomen in een interactief proces met de omgeving. In maart 2002 zijn overheden, natuurbeheerders, recreatie- en waterschappen, belangenorganisaties en burgers van de regio rond het NPZK, via op naam gestelde brieven en berichten in de plaatselijke pers, uitgenodigd voor een werkbijeenkomst op 3 april 2002. Alle uitgenodigde doelgroepen waren aanwezig: belangenorganisaties op het gebied van natuur (zoals KNNV, IVN, Vogelwerkgroep en Duinbehoud) en recreatie (zoals ENFB, fietsclubs, ruitersclubs, LAW, Te Voet, kanoclub, Atletiekclub, horeca, campings), burgers (inclusief camping- en horecahouders), rijk, provincie, gemeenten, recreatieschap, waterschap en natuurbeheerders.

De deelnemers konden in kleine themagroepen hun wensen en verwachtingen voor het nieuwe Beheer- en inrichtingsplan voor het NPZK kenbaar maken. Alle wensen en verwachtingen, die soms zeer uiteenlopen, alsmede schriftelijke bijdragen, zijn opgenomen in het evaluatierapport. De deelnemers en genodigden kregen de verslaglegging toegestuurd.

Na afweging van de verschillende belangen, zijn onderbouwde keuzes opgenomen in een concept plan.

Op 25 september 2002 zijn dezelfde doelgroepen opnieuw uitgenodigd voor een bijeenkomst. Daarin koppelde het NPZK terug hoe de resultaten van de werkbijeenkomst op 3 april 2002 zijn verwerkt en wat het beleid voor het park voor de komende 10 jaar op hoofdlijnen inhoudt, met doorkijk naar de uitwerking van de beleidskeuzes. Het Beheer- en Inrichtingsplan was niet aan deelnemers toegezonden, omdat het nog niet zover klaar was. De deelnemers konden op de presentaties reageren. Ook was er een ‘markt’ waar ieder vragen kon stellen aan deskundigen. De reacties van deelnemers en een viertal schriftelijke reacties zijn vastgelegd in een informatieblad. Alle reacties zijn meegewogen en het concept Beheer- en Inrichtingsplan NPZK is hierop aangepast.

Overzicht actiepunten uit de beheernota 1996-2002

Deze in de bijlage opgenomen notitie bevat een overzicht van de actiepunten uit de Beheernota 1996-2002 Noordhollands Duinreservaat, Provinciale landgoederen in Noord- en Zuid Kennemerland en overige provinciale natuurgebieden. De afgelopen beheerperiode zijn de statencommissies met natuur en recreatie in hun portefeuille ook via jaarlijkse beheerverslagen op de hoogte gehouden van de stand van zaken op deze punten. Deze bijlage omvat – naast datgene dat in het hoofddocument daarover is vermeld - in feite een evaluatie van het gevoerde beheer over de afgelopen zeven jaar.

3. Overwegingen van Gedeputeerde Staten

Bij het meer op afstand plaatsen van PWN als waterleidingbedrijf en als beheerder van de duingebieden past het vervaardigen van een beheernota met een looptijd van 10 jaar over hoofdzakelijk de hoofdlijnen van dat beheer en over de hoofdlijnen van de relatie tussen dat beheer met de waterwinning en de kustverdediging. Gegeven die achtergrond voldoet de beheernota aan de nieuwe overeengekomen verhouding tussen de provincie als eigenaar van de duingebieden en het bedrijf als beheerder van die gebieden. Bij die nieuwe verhouding past ook dat de beheerder bij het uitwerken van de beheernota in gebiedsvisies zich voor samenspraak en overleg vooral richt op de omgeving, de gemeenten, de betrokkenen en de belanghebbenden. Er kan over worden gediscussieerd of men in de voorliggende beheernota de juiste verhouding tussen de strategische kant (het ‘waarom’) en het verstrekken van inzicht in de omvang, aard en plaats van de toe te passen maatregelen (het ‘hoe’) heeft gevonden. Het aanbod van PWN om de nog op te stellen beheersvisies met concrete maatregelen en concrete locaties tevens toe te zenden aan ons college heeft dan ook onze instemming. Het kennis nemen van die beheersvisies kan ons aanleiding geven om onze bevindingen onder de aandacht van PWN te brengen, en als daar aanleiding voor is met voorafgaande raadpleging van de statencommissie(s).

Er bestaat een nauwe relatie tussen de provincie Noord-Holland en PWN als beheerder van de provinciale duinterreinen. Hetzelfde geldt voor de relatie tussen de provincie en de activiteiten en het beheer van natuurterreinen van de stichting Het Noord-Hollands Landschap. Reeds in 1996 is door Coopers & Lybrandt aangegeven dat een intensivering van de samenwerking synergetische effecten voor beide organisaties kan genereren en bij kan dragen aan het vergroten van het maatschappelijk draagvlak. Het verheugt het college dat beide natuurbeheerders elkaar hebben gevonden en streven naar samenwerking waar dat nuttig en nodig wordt geacht. Dat kan de dienstverlening aan het publiek alleen maar ten goede komen en een meerwaarde voor natuur en landschap opleveren. Een aandachtspunt daarbij is het verwerven van inkomsten onder andere via

een stelsel van donateurs. Het college zou het ongepast vinden als beide organisaties zich in concurrentie tot het potentieel van betalende donateurs en anderen, zoals bedrijven, zou wenden. De markt van degenen die bereid zijn voor het natuurbeheer en de bijbehorende activiteiten te betalen dient behoedzaam te worden benaderd. Binnen dit geheel speelt de entreeheffing voor de duinterreinen in combinatie met de opstelling van PWN dat bij het opheffen van de entreeheffing naar andere inkomstenbronnen moet worden uitgezien.

In het Beheer- en Inrichtingsplan voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is een doorkijk opgenomen naar projecten die het Overlegorgaan tot en met 2012 zou willen uitvoeren. In die doorkijk is een indicatie opgenomen van de benodigde kosten. Een beroep op de financiële middelen van de provincie voor die projecten zal er echter op stuiten dat de meeste van die middelen reeds zijn vastgelegd in gebiedsgerichte meerjarenprogrammering. Deze middelen zullen derhalve niet voor het betreffende duingebied beschikbaar zijn. Het voorgaande betekent dat goedkeuring door de provincie van de beheernota van PWN niet inhoudt dat de provincie gehouden is aan medefinanciering van de vermelde projecten. In beginsel dienen daarvoor primair de gelden te worden aangewend die door het ministerie van LNV jaarlijks voor het Nationaal Park ter beschikking worden gesteld. Een eventueel beroep op de provincie voor een financiële bijdrage voor projecten die de reguliere taken van de betrokken beheerders overstijgen, zal – met inachtneming van het hiervoor gestelde over de financiële dekking – in de behandeling van de provinciale begroting aan de orde moeten komen.

4. Advies Commissie MWG

De commissie Milieu Water en Groen is in haar vergadering van 20 februari 2003 over het onderwerp gehoord. Daarvoor, en wel op 24 oktober 2002, was de commissie reeds in de gelegenheid om tijdens een excursie met de onderwerpen van de beheernota vertrouwd te raken. Tijdens de commissiebijeenkomst diezelfde dag heeft PWN de beheernota toegelicht en zijn door PWN vragen van commissieleden beantwoord.

Tijdens de vergadering van 20 februari 2003 adviseerde de commissie positief over de Beheernota 2003-2012 en over de concept-voordracht. De discussie in de commissie richtte zich vooral op het exotenbeheer van PWN (in het bijzonder de bestrijding van de Amerikaanse Vogelkers), op het mogelijk totstandkomen van een nationaal park Noord-Kennemerland, over de wenselijkheid van het uitplaatsen van het zweefvliegveld, over de entreeheffing en over het mountainbiken.

Naar aanleiding hiervan merken gedeputeerde staten op dat:

1. Staande de vergadering door PWN werd toegezegd dat er een proef zal komen met volledige bestrijding van de Amerikaanse vogelkers voor een nader te bepalen deel van het duingebied in beheer door PWN. In het jaarverslag van PWN zal over de proef worden gerapporteerd. Voor de volledigheid zal dit voornemen in het statenbesluit worden opgenomen;
2. er een notitie zal worden vervaardigd over de voor- en nadelen van de verplaatsing van het zweefvliegveld;

Daarnaast wordt toegezegd dat, naar aanleiding van de discussie over de geopperde mogelijkheid van een nationaal park voor Noord-Kennemerland, een notitie zal worden vervaardigd over de wijze waarop het beheer van de natuur in de provincie is georganiseerd.

5. Voorstel

Op grond van het voorgaande stellen wij uw Staten voor de Beheernota 2003-2012 goed te keuren en daarbij specifiek als aanmoediging aan te geven dat een samenwerking met Het Noord-Hollands Landschap voor een gemeenschappelijke benadering van het publiek en het gemeenschappelijk verwerven van middelen voor het beheer wenselijk wordt geacht.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

H.C.J.L. Borghouts, voorzitter.

H.W. Oppenhuis de Jong, provinciesecretaris.

Ontwerpbesluit

Nr.

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten;

gelet op

de Overeenkomst van 12 december 1997 (lopende tot 1 oktober 2040) betreffende het beheer van het Noordhollands Duinreservaat, de Kennemerduinen en andere natuurgebieden in Noord-Holland;

de voordracht aan Provinciale Staten no 4 van 14 oktober 2002 (verlenging van de geldigheidsduur van de beheernota 1996-2000 (2002));

het advies van de commissie Milieu, Water en Groen;

het besluit van de Raad van Commissarissen van de N.V. PWN d.d. 2 december 2002;

overwegende dat

het beheer van de provinciale duinterreinen is opgedragen aan de N.V. PWN;

Natuur- en landschapsbeheer naast drinkwatervoorziening een volwaardige taak is van de N.V. PWN;

het beheer zal worden uitgevoerd overeenkomstig een periodiek uit te brengen beheernota;

de beheernota 2003-2012 is opgesteld in nauw overleg met betrokkenen, belanghebbenden en belangstellenden;

in het besluit van Provinciale Staten nummer 4 van 20 januari 1997 is overwogen dat een volledige betaling van de netto-beheerlasten door de N.V. PWN een redelijke vergoeding vormt voor het gebruik van de provinciale eigendommen voor de waterwinning;

het van belang is de samenwerking tussen de natuurbeschermingsorganisaties in de provincie te versterken en de vrije toegankelijkheid van de natuurgebieden in Noord-Holland na te streven;

de beheernota wordt onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen van N.V. PWN en van Provinciale Staten van Noord-Holland;

de wenselijkheid van de verplaatsing van het zweefvliegveld een onderwerp voor nadere beschouwing is;

de bestrijding van de Amerikaanse vogelkers een punt van aandacht is;

besluiten:

1. De Beheernota 2003-2012 Noordhollands Duinreservaat, Kennemerduinen, Kraansvlak en overige gebieden goed te keuren;
2. de N.V. PWN op te roepen om de samenwerking met de stichting Het Noord-Hollands Landschap te intensiveren met het oog op een gemeenschappelijke benadering van het publiek en het gemeenschappelijk verwerven van middelen ten dienste van het beheer.
3. geïnformeerd te willen worden over de resultaten van een proef met volledige bestrijding van de Amerikaanse vogelkers, over de voor- en nadelen van de verplaatsing van het zweefvliegveld uit het Noord-Hollands Duinreservaat, en over de wijze waarop het beheer van de natuur in de provincie is georganiseerd.

Haarlem, 26 mei 2003

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

Titel:Vd 34: Beheernota 2003-2012 (PWN)

Datum:25-02-2003

Nummer:34